

Brüssel, 13. veebruar 2017
(OR. en)

Institutsioonidevahelised

dokumendid:
2016/0379 (COD)
2016/0380 (COD)
2016/0377 (COD)
2016/0378 (COD)
2016/0382 (COD)
2016/0376 (COD)
2016/0381 (COD)
2016/0375 (COD)

5800/1/17
REV 1

ENER 24
CLIMA 13
CONSOM 28
TRANS 35
AGRI 51
IND 20
ENV 88
COMPET 84
FISC 39
ECOFIN 81
RECH 37
IA 23
CODEC 129

MÄRKUS

Saatja: Eesistujariik

Saaja: Alaliste esindajate komitee / nõukogu

Komisjoni dok nr: 15135/16 ENER 418 ENV 758 CLIMA 169 COMPET 637 CONSOM 301
FISC 221 IA 131 CODEC 1809
+ ADD 1 – 2
15150/16 ENER 420 ENV 760 CLIMA 171 COMPET 640 CONSOM 302
FISC 222 IA 133 CODEC 1816
+ ADD 1
15151/16 ENER 421 IA 136 CODEC 1817
+ ADD 1
15149/16 ENER 419 IA 134 CODEC 1815
+ ADD 1
15120/16 ENER 417 CLIMA 168 CONSOM 298 TRANS 479 AGRI 650
IND 261 ENV 757 IA 130 CODEC 1802
15091/16 ENER 413 ENV 754 TRANS 473 ECOFIN 1149 RECH 340
IA 124 CODEC 1789
+ ADD 1
15108/16 ENER 416 ENV 756 TRANS 477 ECOFIN 1152 RECH 341
IA 125 CODEC 1797
+ ADD 1
15090/16 ENER 412 CLIMA 167 IA 123 CODEC 1788
+ADD 1

Teema: Puhta energia pakett (**esimene lugemine**)

a) Ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus elektrienergia
siseturu kohta (uuesti sõnastatud)

- b) Ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv elektrienergia siseturu ühiseeskirjade kohta (uuesti sõnastatud)
- c) Ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, mis käsitleb ohuvalmidust elektrisektoris
- d) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega luuakse Euroopa Liidu Energeetikasektorit Reguleerivate Asutuste Koostööamet (uuesti sõnastatud)
- e) Ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv taastuvatest energiaallikatest toodetud energia kasutamise edendamise kohta (uuesti sõnastatud)
- f) Ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv, millega muudetakse direktiivi 2012/27/EL energiatõhususe kohta
- g) Ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv, millega muudetakse direktiivi 2010/31/EL hoonete energiatõhususe kohta
- h) Ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, milles käsitletakse energialiidu juhtimist ja millega muudetakse direktiive 94/22/EÜ, 98/70/EÜ ja 2009/31/EÜ, määrusi (EÜ) nr 663/2009 ja (EÜ) nr 715/2009, direktiivi 2009/73/EÜ, nõukogu direktiivi 2009/119/EÜ, direktiive 2010/31/EL, 2012/27/EL ja 2013/30/EL ja nõukogu direktiivi (EL) 2015/652 ning tunnistatakse kehtetuks määrus (EL) nr 525/2013

– Arvamuste vahetus

I. Seadusandlike ettepanekute esitamine

Komisjon võttis 30. novembril 2016 vastu paketi „Puhas energia kõikidele eurooplastele“. Kaheksat seadusandlikku ettepanekut sisaldav pakett on kohaldamisala ja suuruse poolest kõigi aegade suurim komisjoni esitatud pakett energeetika valdkonnas. Koos teatise, mõjuhindangute ja muude täiendavate dokumentidega on paketis üle 3500 lehekülje. Eesmärk on muuta energialiidu energiasüsteem 2030. aastaks ja sellele järgnevas ajaks vähese CO₂-heitega majanduseks ning tuua kasu seoses töökohtade, tarbijate, majanduskasvu, innovatsiooni ja konkurentsivõimega. Paketil on kolm peamist eesmärki: seada esikohale energiatõhusus, saavutada ülemaailmne juhtpositsioon taastuvenergia alal ning pakkuda tarbijale kaupu ja teenuseid õiglase hinnaga.

Pakett esitati tervikuna transpordi, telekommunikatsiooni ja energeetika nõukogu 5. detsembri 2016. aasta istungil (energeetika). Kõigi kaheksa ettepaneku esimene üksikasjalik tutvustamine energeetika töörühmas viidi lõpule 2017. aasta jaanuaris ja veebruari alguses. Komisjoni esitatud paketi algatused on omavahel lahutamatult seotud; seetõttu on kaheksa ettepaneku mõjuhinnagute kohustuslik läbivaatamine juba alanud. Läbivaatamiste praeguses varases etapis säilitab enamus delegatsioone kõigi ettepanekute suhtes analüüsi reservatsiooni.

Kooskõlas eesistujariik Malta prioriteetidega on alustatud energiatõhusust ja hoonete energiatõhusust käsitleva kahe ettepaneku üksikasjalikku läbivaatamist, eesmärgiga jõuda võimaluse korral üldise lähenemisviisini oma eesistumise ajal.

Seadusandlike ettepanekute põhielemendid on toodud allpool.

Elektrituru korraldus

Nii nõukogu kui ka Euroopa Parlament on korduvalt rõhutanud, et hästi toimiv lõimitud energiaturg on parim vahend selleks, et tagada taskukohased energiahinnad, kindlustada energiavarustus ning võimaldada kulutõhusalt kasutusele võtta taastuvatest energiaallikatest toodetud suuremaid elektrikoguseid. Konkurentsivõimelised hinnad on Euroopa Liidus majanduskasvu ja tarbijate heaolu saavutamisel võtmetähtsusega ning seega ELi energiapoliitika keskmes.

Praegune elektrituru korraldus põhineb kolmanda energiapaketi eeskirjadel, mis on pakkunud tarbijatele silmanähtavat arengut ja parandanud nende positsiooni energiaturgudel. Selle tulemusena on samuti suurenenud Euroopa elektriturgude likviidsus ja selgelt kasvanud piiriülene kaubandus.

Kuid uued arengusuunad on Euroopa elektriturgudel kaasa toonud põhjalikud muutused. Taastuvatest energiaallikatest toodetud elektri (RES-E) osakaal on järsult kasvanud ja taastuvenergia on muutunud kulude poolest konkurentsivõimelisemaks. Üleminek taastuvatest energiaallikatest toodetud elektrile jätkub, sest see on Euroopa Liidu Pariisi kliimakokkuleppe kohaste kohustuste täitmise põhitingimus. Tuleviku elektriturgu iseloomustavad vahelduvam ja detsentraliseeritum elektrienergia tootmine, liikmesriikide suurem omavaheline seotus ning tarbijatele mõeldud uued tehnilised lahendused arvete vähendamiseks ja aktiivselt elektriturgudel osalemiseks tarbimiskaja, omatarbimise ja salvestamise kaudu.

Ülaltoodut arvesse võttes esitas komisjon 2016. aasta novembri paketi elektrienergia siseturu ühiseeskirju käsitleva direktiivi, elektriturgu käsitleva määruse ja Euroopa Liidu Energeetikasektorit Reguleerivate Asutuste Koostööameti loomist käsitleva määruse uuesti sõnastamise ettepanekud. Lisaks esitati ettepanek võtta vastu uus määrus, mis käsitleb ohuvalmidust elektrisektoris.

Kavandatud õigusaktide eesmärk on suurema paindlikkuse kaudu kohandada kehtivaid turueeskirju uue turuolukorraga, võimaldades elektri vaba liikumist moonutamata hinnasignaalide abil, suurendades samas tarbijate mõju, saades maksimaalset kasu piiriülesest kooskõlastamisest ning andes õigeid signaale ja stiimuleid, et edendada vajalikke investeeringuid Euroopa energiasüsteemi CO₂-heite vähendamiseks ja konkurentsivõime suurendamiseks. Samuti seab see esikohale energiatõhusad lahendused ning aitab saavutada liidu eesmärki luua töökohti ja majanduskasvu ning meelitada ligi investeeringuid.

Elektrituru korraldust käsitleva õigusakti ettepaneku eesmärk on luua kõigile ressurssidele võrdsed võimalused ja integreerida taastuvenergia turule, tugevdades samas lühiajalisi turge, et anda vahelduvatele, vähem prognoositavatele taastuvatele energiaallikatele maksimaalseid võimalusi toimida kulutõhusalt turutingimustes, tuues neid reaalajale lähemale ja parandades tasakaalustavaid turge. Lisaks sellele püütakse kavandatud õigusaktiga parandada hinnasignaale vajalike elektrituru investeeringute ligimeelitamiseks, näiteks kõrvaldades hinnalaed tagamaks, et hinnad kajastaksid elektrienergia tegelikku väärtust tippajal, ja tugevdades olemasolevat õigusraamistikku tagamaks, et hinnasignaalid saaksid mõjutada uute investeeringute geograafilist asukohta ja tootmisalaseid otsuseid (nt hinnavööndid vastavalt struktuursele ülekoormusele ülekandevõrgus).

Paindlikuma elektrisüsteemi saamiseks soovitakse kavandatud eeskirjadega võimaldada kasutada turul täiel määral tarbimiskaja, sealhulgas andes igale tarbijale võimaluse kasutada dunaamilise hinnaga elektrienergia lepingut ja miinimumfunktsioonidega nutiarvestit. Lisaks ergutaksid kavandatud eeskirjad jaotusvõrguettevõtjaid tõhustama oma tegevust seoses muutlikuma tootmisvõimsusega taastuveni energiaga, samas kaitstes nende rolli neutraalsete turukorraldajatena.

Võttes arvesse, kui tähtis on tagada asjakohased elektrituru investeeringud ja parandada turu suutlikkust neid investeeringuid teha kavandatud reformide abil, peaks võimsuse tagamise mehhanismide kehtestamine toimuma teatavatel tingimustel, ning on tehtud ettepanekuid meetmete võtmiseks, mille abil paremini kooskõlastada neid võimsuse tagamise mehhanisme liikmesriikide vahel, et vältida negatiivset mõju siseturu toimimisele. Võimsuse tagamise mehhanismid põhinevad läbipaistval ja kogu ELi hõlmaval ressursside piisavuse hindamisel ja need peaksid võimaldama tõhusat piiriülest osalemist.

Lisaks, ja ELi elektrisüsteemi ohuvalmiduse parandamiseks, on ette nähtud süsteemsem riskianalüüs, mis põhineb piiriüleseks rakendamiseks mõeldud ühistel meetoditel. Liikmesriigid oleksid kohustatud koostama ohuvalmiduskavad, milles on kaks osa; ühes osas esitatakse riigisiseseid meetmeid ja teises osas liikmesriikide vahel eelnevalt kokku lepitud piirkondlikud meetmed, sealhulgas piirkondlikud stressitestid, menetlused koostöö tegemiseks erinevates kriisiolukordades ja kokkulepe tegutsemiseks üheaegse elektrikriisi olukordades.

Konkurentsi parandamiseks elektri jaeturul nähakse kavandatud õigusaktis ette üldiselt reguleeritud hindade järk-järguline kaotamine, kusjuures võimaldatakse reguleeritud üleminekuhindu haavatavatele tarbijatele. Tarbijate suuremaks kaasamiseks piiratakse lepingu lõpetamise tasude kasutamist ja tugevdatakse eeskirju nutiarvestite kasutuselevõtuks. Suurendatakse tarbijate usaldust võrdlusveebisaitide vastu ning soovitatakse põhimõtteid tagamaks, et energiaarved on selged ja lihtsalt mõistetavad. Selleks et võimaldada uutel turule sisenejatel ja energiateenuse ettevõtjatel välja arendada uusi teenuseid, tagatakse mittediskrimineeriv juurdepääs tarbijaandmetele.

Taastuenergia

Ettepaneku eesmärk on vaadata osaliselt läbi taastuenergia direktiiv 2009/28. Selles pakutakse välja siduv ELi tasandi eesmärk, et 2030. aastaks oleks taastuenergia osakaal liidus summaarses energia lõpptarbimises vähemalt 27 %, kooskõlas Euroopa Ülemkogu 2014. aasta oktoobri järeldustega.

Ettepanekus käsitletakse toetuskavasid, taastuenergia isetootmist ja tarbimist, piirkondlikku koostööd, päritolutagatise, haldusmenetlusi, teavet ja koolitust ning biokütuste, vedelate biokütuste ja biomasskütuste kestlikkuse kriteeriume ja nende kütuste kasutamisest tulenevat kasvuhoonegaaside heitkoguste vähenemist. See on suunatud kolmele lõppkasutuse sektorile: elektrienergia („RES-E“), küte ja jahutus („RES-H&C“) ning transport („RES-T“).

Ettepaneku peamisi uusi elemente on kirjeldatud allpool.

Liikmesriigid peaksid sätestama oma riiklikud panused siduvasse ELi 2030. aasta üldeesmärki, kasutades baastasemena oma siduvat 2020. aasta riiklikku eesmärki, mis on sätestatud kehtivas taastuenergia direktiivis 2009/28/EÜ. Ettepanekus on toodud üldpõhimõtted, mida liikmesriigid peaksid järgima toetuskavade koostamisel, et tagada nende stabiilsus ja muuta taastuenergia turule reageerivaks. Selle hulka kuuluvad eelkõige mittetagasiulatuvuse säte, turupõhine lähenemine, investorite kindlus liikmesriikide kolmeaastaste kavade kaudu, ja toetuskavade osaline avamine (10–15 %) teistes liikmesriikides asuvatele tootjatele, eesmärgiga vähendada taastuenergia kasutuselevõtu kulusid ja soodustada piirkondlikke lahendusi.

Liikmesriigid peaksid looma ühtse kontaktpunkti, mis koordineerib kogu lubade andmise menetlust taotlejate puhul, kes soovivad rajada/käitada taastuenergia rajatise ning nendega seotud ülekande- ja jaotustaristut. Lubade andmise menetluse kestus ei tohiks ületada kolme aastat ja alla 50 kW võimsusega rajatiste puhul peaks piisama lihtsalt teavitamisest; olemasolevate rajatiste renoveerimise korral peaks lubade andmise menetlus kestma kõige rohkem üks aasta ning nähakse ette ka lihtsustatud teavitamine. Lisaks kehtestatakse ettepanekus mõned miinimumstandardid, mis käsitlevad (väikesemahuliste) taastuenergia isetootjate, oma energia tarbijate ja taastuenergiakogukondade õigusi. Ettepanek sisaldab ka liikmesriikide kohustust hõlbustada halduslikult elektriosutulepingute sõlmimist.

Kütte ja jahutuse osas on ettepanekus liikmesriikidele ette nähtud võimalused suurendada taastuenergia osakaalu kütte ja jahutuse tarnimisel (seades eesmärgiks suurendada taastuenergia kasutamist kütte ja jahutuse tarnimisel 1 protsendipunkti võrra aastas), ning taastuenergia tootjate jaoks on sätestatud mittediskrimineerivad juurdepääsuõigused kohalikele kaugkütte- ja kaugjahutussüsteemidele. Transpordi jaoks nähakse ettepanekus ette Euroopa transpordikütuste tarnijate kohustus suurendada täiustatud taastuvatest energiaallikatest toodetud ja madala CO₂-heitega kütuste (biokütused, biogaas, taastuvatest energiaallikatest toodetud elektrienergia ning muust kui bioloogilise päritoluga taastuvtoorainest valmistatud vedel- ja gaaskütused) osakaalu turule tarnitavas kütuses 1,5 protsendilt 2021. aastal 6,8 protsendini 2030. aastal, vähendades samal ajal toidu- või söödakultuuridest toodetud vedelate biokütuste maksimaalset osakaalu. Samas ei sisalda ettepanek praegust riiklikku siduvat eesmärki saavutada aastaks 2020 transpordis taastuenergia osakaaluks 10 %. Lisaks peaksid liikmesriigid looma omavahel ühendatud riiklikud andmebaasid, et jälgida taastuvkütuste kasutamist kütteks ja jahutamiseks ning transpordis, ning et oleks võimalik arvutada nendega seotud asjaomaseid näitajaid.

Biokütuste, vedelate biokütuste ja biomassi osas kehtestatakse ettepanekus uued kestlikkuse kriteeriumid metsa biomassile; laiendatakse kestlikkuse kriteeriume, et hõlmata biomasskütused; suurendatakse kasvuhoonegaaside heitkoguste vähendamise alammäärasid biokütuse eri liikide kohta ja nähakse ette, et suured biomassielektrejaamad peavad kasutama ülitõhusat soojust ja elektri koostootmise tehnoloogiat.

Energialiidu juhtimist käsitleva määruse ettepanekusse¹ on lisatud sätted, mis käsitlevad lünga täitmist riiklike panuste koondsumma ning ELi tasandi üldise siduva 2030. aasta eesmärgi järgimise lineaarse kava vahel ehk nn „mis saab, kui“ küsimust. Sellised sätted hõlmavad võimalikke liikmesriikide ja liidu tasandi lisameetmeid, mis peaksid tagama ELi tasandi eesmärgi saavutamise.

Komisjon loob toetava finantsraamistiku, et edendada liidu rahaliste vahendite kasutamist kõnealuse direktiivi eesmärkide saavutamiseks ja stimuleerida liikmesriikide ambitsioone taastuenergia kasutuselevõtuks.

¹ Märkus: vt dok 15090/16, art 27.

Energiatõhusus ja hoonete energiatõhusus

Kooskõlas põhimõttega „energiatõhusus esmajärjekorras“ on energiatõhusust käsitleva direktiivi 2012/27/EL ja hoonete energiatõhusust käsitleva direktiivi 2010/31/EL sihipärase läbivaatamise eesmärk luua töökohti ja majanduskasvu, parandada varustuskindlust ning aidata saavutada ELi süsinikdioksiidiheite vähendamise 2030. aasta eesmärgi. Seda arvesse võttes püütakse kavandatud meetmetega jätkata energiatõhususe alaseid jõupingutusi samal tasemel 2020. aastani tehtavate jõupingutustega ja keskenduda eelkõige äärmiselt ebatõhusate olemasolevate hoonete renoveerimisele.

Euroopa Ülemkogu 2014. aasta oktoobri kohtumise järeldustes seati soovituslikuks energiatõhususe eesmärgiks ELi tasandil 27 %. Järeldustes kutsutakse ka üles seda eesmärki 2020. aastaks läbi vaatama, pidades silmas 30 % taset. Pärast läbivaatamist soovib komisjon nüüd siduvat 30 % suurust ELi eesmärki. See üldeesmärk on väljendatud ELi 2030. aasta lõpliku energiatarbimisena maksimaalselt kuni 1 321 miljonit naftaekvivalenttonni primaarenergia puhul ja 987 miljonit naftaekvivalenttonni lõppenergia puhul, mida liikmesriigid peavad võtma arvesse, kui nad kehtestavad oma soovituslikud riiklikud energiatõhususpanused.

Tehakse ettepanek pikendada iga-aastast 1,5 % suurust energiasäästukohustust kuni 2030. aastani ja võimaluse korral ka kauem. Energiatõhususkohustuste kavad on seatud võrdsele alusele alternatiivsete samatoimeliste meetmetega, tagades suurema paindlikkuse. Kõige asjakohasemate meetmete kindlaksmääramisel nõutakse uutes eeskirjades liikmesriikidelt energiaostuvõimetuse arvesse võtmist. Direktiivis selgitatakse ka nõudeid energiasäästu arvutamiseks ja vaadatakse läbi kütte mõõtmise ja selle eest arvete esitamise kohustused, et saada läbipaistvamad ja kasutajale suunatud energiaarved.

Hoonete energiatõhusust käsitleva direktiivi 2010/31/EL läbivaadatud versioonis nõutakse, et liikmesriikidel oleks määratud kindlaks oma hoonete CO₂-heite vähendamise selge visioon 2050. aastaks pikaajalise renoveerimisstrateegia kujul, milles seatakse selged vahe-eesmärgid 2030. aastaks. Renoveerimiseks vajalike investeeringute mobiliseerimiseks teeb komisjon ettepaneku luua mehhanismid rahastamise puudujääkide ja turutõketega tegelemiseks, ja komisjon käivitas arukate hoonete aruka rahastamise algatuse. Ettepanekus innustatakse kaasaegse tehnoloogia kasutamist hoonetes, võttes kasutusele arukusnäitaja, ja seatakse eesmärk tagada, et asjakohane elektrisõidukite laadimistaristu saab laialdaselt kättesaadavaks kõikides mitteeluhoonetes ja uutes elamutes. Hoonete energiatõhususe arvutusmeetodit on samuti muudetud, et hinnata asjakohaselt taastuvenergiat ja tegeleda tulemuslikkust puudutava lõhega arvutusliku energianõudluse ja tegeliku energiatarbimise vahel.

Kuna puuduvad riikide siduvad taastuvenergia ja energiatõhususe eesmärgid 2020. aastale järgnevas ajavahemikuks (mille 2014. aasta oktoobri Euroopa Ülemkogu välja jättis) ja pidades silmas Pariisi kokkulepet, on ettepanekus ette nähtud koostöö- ja kontrollimehhanism, mis peaks aitama tagada, et energialiidu eesmärgid, sealhulgas eelkõige ELi tasandi 2030. aasta taastuvenergia- ja energiatõhususe ning ELi kliimaeesmärgid, täidetakse ühiselt ning et mitmesugused meetmed, mida on välja pakutud nendes ja muudes valdkondades, moodustaksid ühtse ja koordineeritud terviku.

Kontrollimehhanism koosneb liikmesriikide esitatud lõimitud riiklikest energia- ja kliimakavadest, hõlmates nende eesmärgi, poliitikat ja meetmeid energialiidu igas viies mõõtmes (energiajulgeolek; energia siseturg; energiatõhusus; CO₂-heite vähendamine; teadusuuringud, innovatsioon ja konkurentsivõime), sealhulgas kasvuhoonegaaside heitkoguste vähendamise eesmärgi, neeldajates sidumist, ning poliitikat ja meetmeid, mis on samuti seotud Pariisi kliimakokkuleppega (UNFCCC). Need kavad hõlmaksid ajavahemikku 2021–2030 (ja neid uuendatakse pärast seda iga 10 aasta järel), sealhulgas perspektiivi 2050. aastani ja vajaduse korral kaugemale. Liikmesriigid peavad esitama kavade eelnõud 1. jaanuariks 2018, lõplikud kavad 1. jaanuariks 2019, muudetud kavade eelnõud 1. jaanuariks 2023 ja lõplikud muudetud kavad 10. jaanuariks 2024; kavade eelnõud ning lõplikud ja muudetud kavad esitatakse seejärel iga 10 aasta järel.

Lisaks nähakse määruses ette liikmesriikide iga kahe aasta järel esitatavad lõimitud riiklikud energia- ja kliimaalased eduaruanded, mis tuleb esitada komisjonile (esimene selline aruanne tuleb esitada 15. märtsiks 2021), tuginedes aruandevormile, mis kehtestatakse hilisemas etapis, ning kasutades põhinäitajaid, ning iga-aastased aruanded, kui see on nõutud seoses rahvusvaheliste kohustustega. Nimetatud aruandlus peaks asendama ja ühtlustama peaaegu kõik kehtivad aruandekohustused ELi kliima- ja energiaalastes õigusaktides. Lisaks tuleks jätkata riiklike ja liidu kasvuhoonegaaside heite ja neeldajates sidumise hindamise inventuurisüsteemi. Aruandlusel tuleks kasutada e-aruandluse platvormi, mis põhineb olemasolevatel aruandlusprotsessidel ja andmebaasidel.

Kavandatud on juhised panuse kindlaksmääramiseks, mille kohaselt liikmesriigid määravad kindlaks oma panuse 2030. aasta eesmärkide saavutamiseks taastuvenergia ja energiatõhususe valdkonnas. Liikmesriigid peaksid esitama liigendatud prognoosid a) olemasolevate poliitikameetmete ja b) kavandatud poliitikameetmete jaoks seoses energialiidu viie mõõtmega vähemalt kuni 2040. aastani. Lisaks sellele peaksid liikmesriigid hindama lõimitud kavades sisalduvate poliitikate ja meetmete makromajanduslikku, keskkonnavalast, oskustega seotud ning sotsiaalmõju, ja viie mõõtmega seotud poliitikameetmete omavahelist mõju, vähemalt kuni 2030. aastani, võrreldes seejuures ka olemasolevate poliitikameetmete ja kavandatud poliitikameetmete prognoose.

Komisjoni ja liikmesriikide vaheline struktuurne ja järkjärguline protsess peaks hoidma energialiidu eesmärkide ühist saavutamist õigel kursil. See hõlmaks komisjoni seiresüsteemi ja vajaduse korral komisjoni soovitusi, mida liikmesriigid peaksid võimalikult suurel määral arvesse võtma, pidades silmas konkreetsete ELi tasandi eesmärkide siduvat laadi. Peale selle sisaldab ettepanek sätteid piirkondliku koostöö ja riiklike sidusrühmade kaasamise kohta. Euroopa Keskkonnaamet peaks vajaduse korral komisjoni aitama.

Kui komisjon järeldeb liikmesriikidelt saadud teabe põhjal, et energialiidu eesmärkide (eelkõige taastuvenergia ja energiatõhususe eesmärkide) saavutamine on ohus („mis saab, kui“ küsimus), võib ta anda liikmesriikidele soovitusi ja võtab vajaduse korral lisameetmeid liidu tasandil.

Taastuvenergia osas (siduva ELi eesmärgi olemasolul) võivad sellised lisameetmed hõlmata liikmesriikide kollektiivset kohustust võtta riigisiseseid meetmeid, näiteks taastuvenergia osakaalu reguleerimiseks kütte- ja jahutus- ja/või transpordisektoris, või taastuvenergia rahastamisplatvormi rahastamiseks liidu tasandil. Komisjon võib sellise platvormi luua delegeeritud õigusakti vastuvõtmise teel.

Energiatõhususe osas (kui on tehtud siduva ELi eesmärgi ettepanek) võivad sellised liidu meetmed hõlmata lisameetmeid toodete, hoonete ja transpordi energiatõhususe parandamiseks.

Nii taastuvenergia kui ka energiatõhususe valdkonnas peaks komisjon 2023. aastal hindama, kas meetmed on piisavad, et rakendada vastavaid lisameetmeid 2024. aastal.

Luuakse energialiidu komitee (mis asendab praeguse kliimamuutuste komitee) ja vajaduse korral muud komiteed ning määrus vaadatakse läbi 2026. aastal.

Ettepanekus on nn teisiksätteid, mis on seotud ELi eri seadusandlike aktide eesmärkidega energiapoliitika alal ning komisjoni hiljuti esitatud mitmete seadusandlike ettepanekute eesmärkidega kliima- ja energiapoliitika alal². Kogu läbirääkimisprotsessi vältel tuleb seetõttu tagada järjepidevus kõigi muude seadusandlike ettepanekute (vt joonealune märkus) ja kõnealuse juhtimist käsitleva ettepaneku nn teisiksätete vahel.

² Ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega **lisatakse maakasutusest, maakasutuse muutusest ja metsandusest pärinevad kasvuhoonegaaside heited ja nende gaaside sidumine** 2030. aasta kliima- ja energiapoliitika raamistikku ning muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) nr 525/2013 kasvuhoonegaaside heite seire- ja aruandlusmehhanismi ning kliimamuutusi käsitleva muu olulise siseriikliku ja liidu teabe esitamise kohta (LULUCFi määrus)
Ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, milles käsitletakse liikmesriikide võetud **siduvaid eesmäärke kasvuhoonegaaside heite vähendamiseks** aastatel 2021–2030, et tagada vastupidav energialiit ning täita Pariisi kokkuleppe alusel võetud kohustused, ning millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) nr 525/2013 kasvuhoonegaaside heite seire- ja aruandlusmehhanismi ning kliimamuutusi käsitleva muu olulise siseriikliku ja liidu teabe esitamise kohta (jõupingutuste jagamist käsitlev määrus)
Ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv **taastuvatest energiaallikatest toodetud energia** kasutamise edendamise kohta (uuesti sõnastatud)
Ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, milles käsitletakse **gaasivarustuskindluse** tagamise meetmeid ja millega tunnistatakse kehtetuks määrus (EL) nr 994/2010
Ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv, millega muudetakse direktiivi 2012/27/EL **energiatõhususe** kohta
Ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv, millega muudetakse direktiivi 2010/31/EL **hoonete energiatõhususe** kohta
Ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, mis käsitleb **ohuvalmidust elektrisektoris** ja millega tunnistatakse kehtetuks direktiiv 2005/89/EL

II. ARVAMUSTE VAHETUS

Ministritel palutakse vahetada esialgseid seisukohti³ paketi „Puhas energia kõikidele eurooplastele“ kohta, sealhulgas:

- kuidas saame kooskõlas ühisavaldusega⁴ teha selgeid edusamme ja võimaluse korral paketi enne 2017. aasta lõppu vastu võtta;
 - kuidas saame kõige paremini tagada üldise lähenemisviisi peamised sünergiad, sealhulgas institutsioonilised sünergiad;
 - kuidas kõige paremini kasutada piirkondlikku koostööd ülemineku hõlbustamiseks.
-

³ Märkus: Delegatsioonidel palutakse esitada oma panus kirjalikult, et ministrid saaksid keskenduda põhisõnumitele.

⁴ vt dok 15375/16.